

PRENUMERATA WYNOŚI:
 w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
 z odnośnikiem do domu . 3 zł. —
 Na prowincji z przesyłką
 pocztową . . . . . 3 zł. 50 gr.
 Zagranicą . . . . . 6 zł. —
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
 Nekrologi gr. 10, zwyczajnie gr. 5.
 ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
 Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 30 (7959)

Sobota, dnia 7 lutego 1925 r.

Rok XXXIII

WĘGIEL

Górnośląski
 z kopalń księcia PSZCZYŃSKIEGO

Portland-Cement

RUDNIKI

WAPNO

zjednoczonych zakładów
 WAPNORUD

Superfosfat

KOKS

Emma i Wolfgang

Na dogodnych warunkach poleca **Kaliska Spółka Opałowa** Kazimierzowska 1, tel. 92.

Restauracja „LOUVRE” ul. Grodzka 7.

W sobotę, dnia 7 lutego r.b. odbędzie się

WIELKI Bal Maskowy

Wejście bezpłatne! Tylko za zaproszeniami! Stolik zapewniony!
 Początek o godz. 11-ej wiecz. **CENY NORMALNE!**

Komplet doborowej orkiestry powiększony!

„LOUVRE” Z poważaniem
 J. KIELER.

325

Zgubiono sznur

perłę prawdziwych
 na ul. Wrocławskiej, kino Miraż lub Józefina
 Znalazca raczy oddać za nagrodą

200 złotych.

HILLER, Majkowska № 19.

Koncesjonowane biuro elektrotechniczne
Inż. St. ZUKERA

wykonuje wszelkie instalacje na siłę i światło
 w zakres elektrotechniki wchodzące.
 Wykonanie solidne z pierwszorzędnych
 materiałów. **Ceny konkurencyjne.**
 Biuro: Kościuszki 13, w fabr. sukces.
 J. D. Maisnera, tel. 74. 2626

Caffé Restaurant „D'EUROPA”

Zarząd Restauracji „EUROPA” urządza dla swych gości, w swych salach,
 w sobotę 7 lutego 1925 roku

III WIELKĄ MASKARADĘ

Przygrywać będzie pierwszorzędny kwintet, pod kierunkiem p. LIDAUERA.
 Nowości muzyczne sezonu.

Bufet zaopatrzone w świeże i smaczne zakąski. **Znakomita kuchnia.**
3 nagrody dla najoryginalniejszych masek.

Wejście bezpłatne.

Wejście bezpłatne.

317

Jeżeli chcesz kupić
 trwałą kapelusz,
 dobrą koszulę,
 elegancki krawat,
 powinieneś iść do

The Gentleman'a,

gdź znajdziesz tam wielki wybór,
 dobry towar,
 niskie ceny!

Kapelusze począwszy już od zł. 4,50 i do zł. 35,—
 Czapki " " " 1,50 " 15,50
 Koszule " " " 8,50 " 35,—
 Krawaty " " " 0,75 " 11,—
 Kołnierzyki frakowe — 1 zł. za sztukę!
 Kołnierzyki stojące - wykł. 1.20 „ za sztukę!

Ceny konkurencyjne!

THE GENTLEMAN

Wrocławska 23,

(firma chrześcijańska).

Jedyny w Kaliszu specjalny magazyn artykułów męskich Krajowych i Wiedeńskich.

Właśc. Mikołaj Zenger.

323

Mikołaj II w Tobolsku.

Wczesną jesienią 1917 r. w czasie głośniejszej imprezy generała Kornilowa Mikołaj II wraz z całą rodziną opuszczał na mocy rozporządzenia Rządu Tymczasowego, w którym podówczas reżyrował Kiereński, wspaniałą swą siedzibę w Carskim Siole i wyruszył na wygnanie... „na Sybir” do Tobolska... Przeszłość zamykała się bezpowrotnie... Nawet iluzoryczny odblask starej chwały, błakającej się po wspaniałych carskosielskich salach brutalnie gasł. Przed samowładcą nieograniczonym leżała długa droga, wiodąca na ziemię zesłania, która do roku miała się stać miejscem katuszy i męczeńskiej śmierci.

Konwojowało zesłańców 337 żołnierzy i 7 oficerów z byłych pułków strzeleckich gwardii, a najbliższe otoczenie składało się z 40 przeszło osób swity i służby. Przyjaciół szczerych i sług oddanych było wśród nich nie wiele... Służba niższa posiadała wszystkie przywary usługi złej, a najbardziej nawet carskiej rodzinie, zdawałoby się, oddani, nie zdradzali bynajmniej — braku chciwości. Np. przykład słynny „djadka” następcy tronu, majtek Derewienko nie został przyjęty do składu carskiej służby z tej racji, że przed odjazdem do Tobolska przedstawił rachunek, z którego wynikało, że następca tronu zużył w ciągu lipca 1917 roku obuwia za 700 rżekom rubli.

Nie lepiej działo się w świecie. — „Niechaj mi Klaudja Michajłówna powie dlaczego nas wszyscy oszukują?” — pytał w czasie lekcji swoją nauczycielkę carewicz Aleksiej. „Wczoraj wleczorem Władimir Mikołajewicz (doktor) ka-zał mi wziąć wannę. Siedzę więc po kolacji i

czekać aż mnie zaprowadzą... Siedziałem... siedziałem i nic. Siedziałem do późnej nocy i nie doczekałem się... Powiedziano mi wreszcie, że kąpać się nie mogę, bo wanna zepsuta. To była nieprawda... Skłamałi... Dzisiaj rano dowiedziałem się, że wczoraj wieczorem kąpała się w mojej wannie pani Tutelberg. Pani Tutelberg otrzymała za to od komisarza potężne mycie ale głowy.

Ciekawą jest scena pierwszego spotkania komisarza Pankratowa z carską rodziną, z którą starał się zawsze utrzymywać stosunek prosty i dobrotliwy. Na drugi dzień po przybyciu do Tobolska udał się on do domu gubernatorskiego i nie chcąc okazać się niegrzecznym, zażądał przez kamerdynera widzenia się z carem, który przyjął go natychmiast w swoim gabinecie. „Witam pana — rzekł cesarz wyciągając do mnie rękę — pisze Pankratow. Czy miał pan dobrą drogę? Jak zdrowie Aleksandra Fiodorowicza Kiereńskiego?...” W ostatnim tem pytaniu — brzmiała rzetelna szczerześć połączone z sympatją, a nawet z dźwiękiem uznania... Następnie rozmowa zesłała na tematy powszechnie, poczem komisarz wyraził chęć poznania rodziny carskiej.

Na krótką chwilę Pankratow został sam a w mózgu jego błąkała się myśl: „Jakiem też jest samopoczucie byłego samowładcy? Na pozór panuje nad sobą doskonale, sprawia wrażenie czło wieka nie reagującego zbyt ostro na obecny sant rzeczy”. „Myśli kotłowały w mej głowie coraz szybciej, pisze autor, gdy nagle na progu gabinetu stanął Mikołaj i uprzejmym gestem zaprosił mnie do sąsiedniego pokoju, mówiąc: „proszę pana, panie komisarzu!”

„Wchodzę więc do obszernego salonu i ku przerażeniu memu widzę obraz następujący: cała rodzina b. cara wyciągnęła się równym szeregiem z rękami opuszczonemi wzdłuż ciała po żołniersku; bliżej ku wejściu stała carowa Aleksandra, obok niej carewicz, dalej księżniczki. Co to? Demonstracja?... przeleciało mi przez głowę i uczulem się zmieszany. Opanowałem się jednak szybko i podszedłem z powitaniem... „Nie wiem, jakie wywołałem wrażenie, dodaje Pankratow, ale z mojej strony pierwsze wrażenie, które wyniosłem, było takie, że gdyby ta rodzina żyła w innym a nie etykietalnym dworskim otoczeniu, byłiby to ludzie zupełnie nie tacy z wyjątkiem naturalnie Aleksandry Fiodorowny, bo ta uderzała mnie zawsze czemś zgola kobiecie rosyjskiej obcem” Pankratow niejednokrotnie do tego wraca... podkreślając, że była to natura wręcz naturze i usposobieniu Mikołaja II przeciwna. Car z otoczeniem swem pozostawał w relacjach niemal serdecznych, podczas gdy carowa odznaczała się zawsze obejściem wyniosłym i suchem.

Z uczuciem serdecznej życzliwości wspomina Pankratow niewinne ofiary tej krwawej tragedji — dzieci carskie, z którymi często przebywał i które z ogromną uwagą i ciekawością wysłuchiwały jego opowiadań zwłaszcza syberyjskich. Wychowanie dzieci było bardzo powierzchowne. Wychowawczyni pani Bitner, była nauczycielką carsko-sielskiego gimnazjum, której w Tobolsku polecono dalsze kształcenie carewiczki i księżniczek wręcz oświadczyła komisarzowi:

— „Zupełnie jestem rozczarowana. Takie dorosłe dzieci a tak mało znają rosyjską literaturę, tak niedostatecznie są rozwinięte. Prawie nie czytały Pużkina, jeszcze mniej Lermontowa a o Niekrasowie nawet nie słyszały”. Wstrząsające wrażenie wywarło na tej młodocianej gromadce gdy im głośno przeczytano niektóre utwory nie krasowskie jak „Rosyjska kobieta”, „Mróz czerwony nos” — „Ze też nam nigdy nie mówiono — skarżyły się — o takim cudownym poecie”. „Wszyscy przychodzili słuchać, nawet car i Aleksandra Fiodorowna. Dzieci zachwycone...”

A dokola gubernatorskiego domu, w którym więziono carską rodzinę, wrzało coraz groźniej. W miejscowym klubie, robotniczym prowadzono systematyczną przeciw Romanowym propagandę, uważano, że komisarz „rozpuścił więźniów”, żądano, aby zostali przeprowadzeni do zwykłego więzienia na prawach zwykłych aresztantów. „Nawet niektórzy żołnierze naszego oddziału pisze Pankratow — byli tego samego zdania... Dalszy ciąg i krwawy koniec — znamy.

TELEGRAMY.

Wielka kradzież w gdańskim oddziale Banku Zw. Spółek Zarobkowych.

GDANSK, 6 W oddziale gdańskim Banku związku spółek zarobkowych trzech gońców dopuściło się kradzieży.

W nocy z poniedziałku na wtorek jeden z nich miał odnieść zamkniętą skrzynkę podręczną do piwnicy. Potrafił on ją jednakże ukryć, poczem wraz z dwoma towarzyszami, odbił ją. Wszyscy trzej chłopcy, oczywiście, opuścili natychmiast, zabierając z sobą 55 tysięcy guldenów, 6 tysięcy złotych i kilka tysięcy dolarów. Pozostawili oni jednak szereg walut wysokocennych.

Policeja we wtorek po południu schwytała jednego z chłopców w Oliwie, w winiarni. Dwaj inni wypchali do Kartuz, a stąd w towarzystwie kobiet do Sopot, gdzie aresztowano ich wczoraj wieczór.

Zdradziła ich niezwykła rozrzutność, placili bowiem za przejazdkę samochodem 500 guldenów.

Z wyjątkiem 20 tysięcy guldenów, pozostałą sumę odebrano.

Waloryzacja zobowiązań prywatno-prawnych.

WARSZAWA, 6 Sejmowa komisja skarbowa omawiała na dzisiejszym posiedzeniu wniosek pos. Sochy (grupa Bryła), przewidujący pełną waloryzację amerykańskich wkładów oszczędnościowych w P.K.O. przy zastosowaniu paragrafu z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o przetrachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych. Przedstawiciel ministerstwa skarbu zapowiedział, że Rada Ministrów w najbliższych dniach rozpatrywać będzie projekt waloryzacji nietyko przekazów amerykańskich lecz wogóle wkładów oszczędnościowych w P.K.O.

Rząd w swoim projekcie wnosi stawkę do 50 proc. waloryzacji...

Dla omówienia tej sprawy wybrano specjalną podkomisję z 5 osób. Co do członków tej podkomisji, przewodniczący porozumie się z prezydiami klubów.

Na porządku dziennym była również sprawa noweli do ustawy o monopolu spirytusowym. Na życzenie rządu i referenta pos. Jaroszyńskiego (Ch. N.), sprawa ta została odroczone do uzgodnienia.

Następnie p. Hausner (kl. żyd.) przedłożył wniosek swego klubu w sprawie ograniczenia możliwości rewizji koncesji monopolowych. Wniosek uważa m. in. za uprzywilejowane te osoby, które przekroczyły 50 lat życia a koncesje wykonują przynajmniej od 10 lat. W tej sprawie również na wniosek pos. Jaroszyńskiego (Ch. N.) poparty przez przedstawiciela rządu p. Głowackiego wybrał podkomisję z 7 osób.

Budżet min. pracy.

WARSZAWA, 6. P. prezes min. Grabski odbył konferencję z p. min. praca Sokalem i z ks. Kaczyńskim w sprawie uzupełnień budżetu min. pracy

Ameryka sygnalizuje dalszy spadek cen żyta i pszenicy

WIFDEN, 6. W ciągu dnia wczorajszego w dalszym ciągu nadchodziły z Nowego Jorku i Chicago wiadomości o niższych cenach żyta i pszenicy. Zniżka wczorajsza nie jest tak znaczna, jak w dniu 3 lutego, niemniej jednak jest dość poważna. Zwrot w ruchu cen towarzą temu, że Niemcy i Rosja pokryły już największą część swojego zapotrzebowania na zboże.

Fuzje banków polskich.

POZNAN, 6. Bank Przemysłowców, Tow. Akc. w Poznaniu przejmując w porozumieniu z min. skarbu likwidujący się Bank Przemysłu włókienniczego w Łodzi. W lokalu Banku włókienniczego otwarty zostanie łódzki oddział Banku przemysłowców z zatrzymaniem dotychczasowego personelu oraz kierownictwa.

Również w toku są przygotowania do fuzji Banku przemysłowców z Bankiem kredytu hipotecznego w Warszawie. Walne zgromadzenie tego Banku uchwaliło fuzję już przed dwoma tygodniami. Obecnie chodzi o załatwienie szeregu formalności. W związku z tem można stwierdzić, że na terenie poznańskim stosunki w bankach znacznie się poprawiły. Jak słyhać, nietylko nie nastąpią dalsze redukcje personalne, lecz, że wypowiedzenia dotychczasowe zostaną cofnięte.

O ulgi dla płatników w uiszczaniu podatków.

WARSZAWA, 6. Wobec znacznego obciążenia ludności podatkami państwowymi i komunalnymi, Min. Spr. Wewn. w porozumieniu z Min. Skarbu uznało za konieczne, aby związki komunalne przy ściąganiu podatków przestrzegały zasad następujących: terminy płatności danin komunalnych należy ustawić w ten sposób, by odpowiadały zarówno warunkom życiowym, jak i gospodar-

czym. Należy baczyc, by terminy płatności tych danin nie zbiegały się z terminem płatności danin państwowych. Przytem — według zarządzenia wymienionych ministrów — płatnik powinien być zawnazu zawiadomiony, o terminach płatności poszczególnych danin komunalnych z uwagi na nieurodzaj w roku ub. związki komunalne nie będą mogły pobrać podatków na cele inwestycyjne wcześniej, niż po zbiorze, t.j. w III-cim i IV-ym kwartale r. b.

Sesja Państwowej Rady Przemysłowo-handlowej

WARSZAWA, 6. Jak nas informują, p. minister przemysłu i handlu zwołał na 28 lutego b. r. sesję Państwowej Rady Przemysłowo-Handlowej. Z ważniejszych spraw porządek dzienny obejmuje: 1) projekt polskiej ustawy przemysłowej; 2) możliwość polskiej ekspansji handlowej na południowy-wschód (Bałkany, Azja Mała) i 3) szereg drobniejszych spraw w wolnych wnioskach.

Prace budżetowe na rok 1926.

WARSZAWA, 6. Min. Skarbu wydało okólnik, w którym poszczególnym ministerstwom już teraz przystąpić do gromadzenia materiałów i prac przygotowawczych w celu ułożenia preliminarza budżetowego na rok 1926. Okólnik powyższy wynika z powziętego przez Min. Skarbu zamiaru dotrzymania w tym roku ściśle terminu 1 października dla ogłoszenia preliminarza budżetowego w Sejmie. Okólnik zaleca stosownie najdalej posuniętej oszczędności i zasadnicze nieprzekraczanie norm preliminarza roku 1925. Szczegółowe instrukcje wydane zostaną w początkach czerwca r. b.

Ze zbiorów tradycji ludowych.

(Przysłowia ludowe na miesiąc luty.)

Luty, jak samo jego starosłowiańskie dowodzi nazwisko, w naszym klimacie ciężki bywał i ostry. Wyjątek stanowi jedynie rok obecny, w którym ostrej zimy nie zaznaliśmy jeszcze wcale. Po inne lata jednak, zima często niestała i łagodna w początkach srożyła się dopiero w lutym, a biada temu, kto się nie opatrzył przeciwko niej.

Dlaczego mówiono: „Spyta luty, masz li buty?” albo „Kiedy luty, obuj buty”? Jest jeszcze cały szereg przysłów, przywiązanych do tego miesiąca. Najwięcej jednak prorokowano z dnia M. Boskiej Gromnicznej o reszcie zimy.

Niegdyś w dniu 5 lutego, w którym to dniu Kościół obchodzi uroczystość św. Agaty, mówiono:

„Sól św. Agaty
Broni od ognia chaty”.
Dnia 6 lutego w dzień św. Doroty,
„Pc świętej Dorocie
Uchną chusty na płocie.
Wedle świętej Doroty
Naprawiaj człeczce płoty”.

albo:
„Święta Dorota
Każe iść do płota”.
Na dzień 10 lutego jest inna przepowiednia:
„Scholastyka
Zanim Walek nam zasmęci
Obaczmy, mróz kark skręci”
Mróz utyka
Walek nadchodził dnia 14 lutego.
„Na święty Walek
Niema pod lodem balek”.

lub:
„Gdy na Walek są deszcze
Będzie duży mróz jeszcze”.
Dnia 19 lutego na św. Krystynę mówiono:
„Na święta Krystynę
Trza mieć jeszcze dobrą pierzynę”.
Święty Maciej dnia 24 lutego stanowił o reszcie zimy:
„Święty Maciej, zimę traci
Albo ją bogaci,
Gdy Święty Maciej lodu nie stopi,
Będą jeszcze chuchali długo w ręce chłopci”.

W starych księgach jest zapisane, że w tym miesiącu dzięki zwierzę w ogóle siadami się zbierał. Z ptactwa odzywał się skowronek, kos zaczynał śpiewać, sroki i wrony sposobiły się na gniazda, jastrzębie i dziecioly ciągnęły... leszczyna kwitła.

Prawdkiem jednak było, że zawnazne ukazywanie się wiosny, zawsze odpokutować przyszło, bo potem znowu zima.

Zdaje się, że w tym roku będzie to samo.

Istota zniesienia świąt.

Dekret p. prezydenta Rzeczypospolitej ograniczający liczbę świąt w Polsce, jest przedmiotem gorączkowej dyskusji w społeczeństwie.

Z różnych stron słyhać głosy oburzenia. Kto chce jednak spokojnie i rzeczowo głos zabrać w tej sprawie, niechże wysłucha kilku następujących argumentów:

Polska posiada około 30 milionów mieszkańców. Przypuśćmy, że tylko jedna szóstka tej liczby, a więc 5-cie milionów ludzi pracuje i zarabia. Przy 8-godzinnym dniu pracy i średniej zapłacie za godzinę w wysokości 50 groszy, każdy dzień pracy w Polsce kosztuje 20 milionów złotych.

Ponieważ wszystkie przedsiębiorstwa, fabryki i zakłady na dzień świąteczny nie potracają swym pracownikom, więc w każde święto te 20 milionów złotych idzie tak samo na wypłatę jak za normalny dzień pracy. Ale produkcja w dzień świąteczny zamiera.

Poza tymi zatem 20 milj. zapłaconymi za nie, przypa-

**Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.**

da drugie tyle conajmniej, jeżeli obliczymy straty w ogólnokrajowej produkcji, spowodowane powszechnym wstrzymaniem się od pracy. Krótko mówiąc, każdy dzień świąteczny — według przewidywań — kosztuje około 40 milionów złotych, czyli około 8 milionów dolarów, z których połowa wydana jest nieprodukcyjnie na wypłatę zarobków, a druga połowa przeważa wskutek zamarcia produkcji.

Ta ogromna strata w gospodarstwie narodowym powoduje wszak zubożenie wszystkich mieszkańców.

Państwo polskie przechodzi bardzo ciężki kryzys gospodarczy i obowiązkiem wszystkich jest czynić, co leży w ich mocy, aby znajdujący się dziś w poważnej chorobie organizm społeczny — doprowadzić do stanu równowagi.

Robotnik polski, ciesząc się tak wielkimi zdobyczami socjalnymi, jak 8-godzinny dzień pracy, ubezpieczenie od bezrobocia i t. p., powinien zrozumieć swój własny interes w tem, aby miliony nie szły na marne.

Jeszcze przed 3-ma laty Ojciec Św. w uznaniu potrzeb wzmożenia pracy w czasie powojennym, zniósł cały szereg świąt, powodując się w tym względzie dobrem zarówno mas robotniczych, jak i zrujnowanych wojną krajów.

W Polsce nad zniesieniem nadmiernej liczby świąt radzi w roku ub. przede wszystkim episkopat, poczem dopiero wydany został dekret prezydenta Rzplitej.

Kto więc, mimo wszystko, sprzeciwia się uznaniu zniesionych świąt za dni pracy jest albo w niewoli własnego lenistwa, krótkowzrocznie patrzy na wszystko, nie rozumie własnego interesu, albo też daje się otumaniać agitacji 4-zymników, które albo z lekkomyślności, albo z rozmysłu sięją w Polsce zamęt i niezgodę.

KRONIKA

— POZEGNANIE.

Opusz zającego nasze miasto szefa sztabu 25 dywizji pułk. gen. sztabu E. Wieckowskiego we wtorek żegnał obiadem Korpus oficerski 25 p.a.p. w środę zaś wspólną wieczerzą 29 p. Strzel. Kap. Pułkownik Wieckowski w czwartek opuścił nasze miasto wraz z rodziną. Stanowisko szefa sztabu 25 dywizji obejmuje kap. sztabu generalnego Chmara.

— IRENA SOLSKA W KALISZU.

Wielkiej sławy znakomita artystka warszawskich i krakowskich teatrów Irena Solska-Grosserowa w otoczeniu własnego zespołu artystów Warszawskich zjeżdża do Kalisza w dniu 10 lutego b.r. i wystąpi raz jeden w odnowionej sali Stow. Rzecz. Chrześc. w specjalnie przygotowanych dekoracjach art. Lechowskiego i ukaze się w swojej popisowej roli w świetnej sztuce 5-ćcio aktowej Karola Schönherrera w ostatniej nowości Wiedeńskiego teatru p. t. „Opetana“.

Irena Solska — europejskiej sławy artystka dramaty zna pozostawia po sobie niezatarte wrażenia. Solska po raz pierwszy zjeżdża do Kalisza i wybrała ze swojego bogatego repertuaru najlepszą Schönherowską sztukę, aby nieznanemu jej miastu wykazać swój talent w całej rozciągłości.

Solska swoim przyjazdem wzbudziła niezwykle zainteresowanie.

— Z TOW. UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO.

W sobotę, dnia 7 b.m. w lokalu T-wa Uniw. Rob. (Wrocławska 34) o godz. 7 (wiecz., radny miasta p. Stanisław Kalinowski wygłosił nader interesujący odczyt na temat: „Gruźlica, jako plaga klasy robotniczej“. Odczyt demonstrowany będzie również rysunkami. Wejście po 20 gr. od osoby. Początek punktualnie.

— ODCZYT p. URBANOWICZA.

Staraniem Koła Starszych Harcerzy w Kaliszu, odbędzie się dla harcerzy i sympatyków harcerstwa w niedzielę, dnia 8 b.m. w gmachu. Gimn. A. Asnyka, o godzinie 5-ej wieczorem odczyt z przezroczami na temat: „Wizje Sybiru“. Wejście 10 groszy

— PODWYZSZENIE WPISOW.

Gimnazja prywatne w Warszawie rozesłały komunikaty do rodziców zawiadamiające, że opłata za 3-kwartal wynosić będzie: 161 zł. od 1 do 3 klasy i 176 zł. od 4 do 8 włącznie. — Podwyżka ta tłumaczy się, że w ciągu ostatnich czterech miesięcy wartość punktu wynagrodzeniowego wzrosła o 35 gr. na 42 gr. za punkt, a pensje nauczycieli obliczane są w punktach wynagrodzeniowych.

— PODZIAŁ MIAST PODŁUG DROŻYZNY

Oto jak dziś szeregują się miasta polskie pod względem drożyzny w porządku malejącym: Warszawa, Łódź, Sosnowiec, Będzin, Białystok, Kalisz, Częstochowa, Dąbrowa G., Zawiercie, a na końcu Zambość i Płock. Przed wojną szereg był nieco inny: Warszawa, Dąbrowa, Sosnowiec, Będzin, Częstochowa, Łódź, a na końcu Płock i Kalisz.

Z tego okazuje się, że Kalisz który przed wojną był miastem najtańszym, pod względem wzrostu drożyzny pobliż Częstochowę, Dąbrowę, Zawiercie i wiele zapewne innych miast. Płock tym czasem jak był przed wojną najtańszym miastem, tak i pozostał do dziś dnia. Drożyznę w Kaliszu zawdzięczać należy bliskości Poznania, podług którego, kupcy i rzemieślnicy regulują swoje ceny w Kaliszu.

— NOWY FAŁSYFIKAT BILETU 50-ćCIO ZEOTOWEGO.

Nowy typ fałszyfikatu 50 złotowego biletu wykonany jest na papierze mniej szlidywym i silniej rypsowanym.

Kolory farb ciemniejsze i brudne, druk miejscami poprzerywany.

Rysunki z kompozycji festonowych i martwej natury, nie uwydatniają się tak plastycznie jak na bilecie autentycznym.

Strona przednia. W medalionie niezadrukowanym wizerunk Tadeusza Kościuszki wykonany znakiem wodnym występuje nikiel w postaci plam tłustych, dających się zauważyć na powierzchni papieru.

Druk przerywany w kolorze brudno-fioletowym, podczas gdy druk ten na bilecie autentycznym jest koloru granatowego, wskutek czego

głowa Kościuszki nabiera innego odcienia.

Numeracja i podpisy o słabym tloku w kolorze szarym, na bilecie zaś autentycznym są koloru czysto czarnego.

Strona odwrotna. Tło pod tekstem wskutek grubszych i zamazanych linii jest ciemniejsze, druk zaś nierówny, rozlany w kolorze brudno-fioletowym.

Uchwytym rysem charakterystycznym są ręczne poprawki subtelných rysunków tła, zwłaszcza tła portretu na stronie przedniej i orla na stronie odwrotnej.

Orzeł wykonany nieudolnie, cieniowanie poszczególnych piór oraz kadłuba niewyraźne, w kolorze brudno-fioletowym.

— Nr. 5-ty „BLUSZCZU“ omawia w artykule wstępny walkę, jaką ze wzrastającym alkoholizmem prowadzi powojenna Francja.

Baletystykę reprezentują poezje Christiny Rossetti w pięknym tłumaczeniu p. Zofji Rościśzewskiej, Powieść H. Ceysingerówny „Drogami duszy“ oraz dwie tłumaczone nowele Gracji Deloddy i Henryka Bordeaux.

Sprawozdanie z dzieła Stanisława Majewskiego „Duch wśród Materji“ kreśli barwne pióro Zofji Zawiszanki.

„Karykatura Polska“ pióro N. Samolińowej i recenzja St. Podhorskiej. Również z poezji Kosak-Pawlikowskiej wyróżnia się p.t. „Różowa Mgła“.

Zwraca nadto uwagę wprowadzony niedawno w Bluszczu dział sportu zajmujący opracowany przez p. I. Fabrycowa, oraz dział ogrodnictwa redagowany przez specjalistę p. Schönfelda.

W zakresie mód i wskazówek praktycznych wybija się na plan pierwszy korespondencja z Parvza o kapciuszach i „Kłopoty Karnawałowe“ garść rad, które w niezamierzonych gospodarstwach naszych bardzo się przydadzą.

Zwykle rubryki i piękne wzory do haftu dopełniają całości bogatego jak zwykle numeru.

— NOWE CENY DRUKOW POCZTOWYCH.

Od dnia 1 lutego obowiązują nowe ceny druków pocztowych, a mianowicie:

- 1) kartki pocztowe pojedyncze (kraj. i zagran.) 1 gr. za sztukę, 2) kartki pocztowe podwójne 2 gr., 3) przekazy pocztowe krajowe i zagraniczne 2 gr. 3 4) przekazy telegraficzne 2 gr. 5) adresy pomocnicze krajowe i zagraniczne bez przekazu pobraniowego i z przekazem pobraniowym 2 gr., 6) deklaracje celne 2 gr., 7) blankiety telegraficzne 2 gr., 8) pokwitowania nadania telegramów 10 gr., 9) formularze statystyczne 1 gr. 10) pocztowe książki nadawcze 1 zł. 20 gr. 11) pocztowe książki odbiorcze 60 gr., 12) książki na pobór znaczków pocztowych 20 gr., 13) spisy urzędów pocztowych wraz ze spisem urzędów wojew. Górnośląskiego 3 zł., 14) wykazy dodatkowe do spisu urzędów pocztowych II, I — 24 włącznie 102 gr., 15) mapy połączeń pocztowych: a) dla urzędników 50 gr.; b) dla osób prywatnych 2 zł.

„Podróż na Mars“

13) Tłumaczenie z angielskiego

Doktor Fabrycius i Robur Hall stali za drzwiami i rozmawiali cicho ze sobą.

Czekali na decydujący moment, na ostateczne słowo.

Cisza. Goście milczeli jak zakleci.

Doktor Fabrycius odsunął kłapę okienka w ścianie i zajrzał w głąb sali. Jego przenikliwe oczy usiłowały przedrzeć zasłonę ciemności i zbadać wyraz każdej poszczególnej twarzy.

Mineło jeszcze parę minut. Nikt nie poruszył się. Wszyscy trwali nieruchomo w milczeniu rozważając to, co słyszeli.

Wreszcie w gronie miliardarów dał się zauważyć jakiś ruch. Ktoś wstał z fotelu.

Doktor Fabrycius skinął na inżyniera. W jego oczach zabłyśły ogniki.

— Wygraliśmy, Robur Hall! — rzekł ochryplym głosem. Ran Voor pierwszy!...

Robur Hall zajrzał przez okienko. Hindus Ran Voor wyjął z kieszeni książeczkę czekową i napisał coś...

Tamci patrzyli na niego...

Potem z kolei zjawił się drugi — Mr. Rooth!

Potem miłośnik sztuki Mr. Daugh, a za nim Jonas Aberdeen z Bostonu.

Robur Hall przekreślił guzik kontaktu. Oślepiająca światłość zalala sale.

Doktor Fabrycius i Robur Hall weszli.

Miljardery jeden po drugim podchodzili do nich i podawali czeki.

Robur Hall uważnie kontrolował cyfry:

— Dziękuję wam, panowie!... — rzekł wreszcie. Potem siadł przy stole i podpisał kwity. Na

stepnie położył swój podpis doktor Fabrycius.

Robur Hall rzekł:

— A teraz przysięga!... Musicie złożyć przysięgę, że nikt się nie dowie o tem, o czem tutaj mówiliśmy!...

Nikt z tamtych nie uśmiechnął się i wszyscy złożyli przysięgę.

Potem znowu pojawiła się służba, niosąc wino, słodycze, przekąski, cygara i papierosy. Rozmowa toczyła się oczywiście wokół kwestji, zajmującej umysły wszystkich obecnych.

Wiele ważnych szczegółów pozostawało do rozważenia.

Mr. Daught był człowiekiem żonatym:

Każdy z miliardarów mógł zabrać ze sobą dwoje krewniaków lub dwoje służby, jeżeli to są silne i odporne na trudy natury.

Pozatem nikogo!

Co miesiąc miały odbywać się narady w sprawie postępów budowy. Najdalej za pięć miesięcy wszystko miało być gotowe. Tak postanowił doktor Fabrycius, a nikt nie pytał dlaczego. Wszyscy poddali się bez zastrzeżeń woli i autoritetowi astronoma.

Doktor Fabrycius wiedział, co czyni. Po upływie pięciu miesięcy ogół ludzkości spostrze że niebezpieczeństwo. Wystąpią bowiem oznaki, wskazujące że do ziemi zbliża się nieznaną olbrzymia planeta.

A wtedy oni będą już daleko — daleko od ziemi, skazanej na zagładę, i od tłumy, którym on dr. Fabrycius pogardzał.

Jemu, miał towarzyszyć jeden tylko człowiek Rhy, nie dlatego wcale, aby go do tego skłaniało przywiązanie do wiernego służącego, ale dlatego że zdawał sobie sprawę z tego, iż człowiek o żelaznym organizmie może mu być wielce przydatny.

Inni mogą zginać, obrócić się w proch, z którego powstałi.

ROZDZIAŁ 4.

Upłynęło dziesięć dni. W kalendarzu widniała data 25 marca. Śniegi topniały. Wiosna wczesnie rozpoczęła się tego roku. Powiewał ciepły, wiosenny wiatr.

Był to czas wielce pomyślny dla robót Robur Halla.

Inżynier nie tracił czasu, ale gorliwie pracował.

Wielkie, samotne pole w okolicy San Francisco zaroilo się robotnikami. Jakby z pod ziemi wyrosły domki mieszkalne, olbrzymia hala i plac hutniczy.

Robota wrzała.

Poprzez rozległą równinę ciągnął się długi wązki, brudno-szary i brunatny pas — gościniec. Automobil elektryczny najnowszego typu podził w szalonym tempie przez gościniec.

Wóz zatrzymał się w pobliżu rozpoczętych budowli. Wsiadł z niego niedużego wzrostu mężczyzna, owinięty w szeroki płaszcz.

To doktor Fabrycius przybył skontrolować postępy w pracy.

Już z daleka dojrzał go inżynier i pobiegł mu naprzeciw.

— No, cóż tam słysząc, Hall?

— Dziękuję. Wszystko w porządku.

— „Robal“ będzie?

Inżynier wskazał na kolosalny piec.

— Tam wytapia się mój „robal“ — najlżejszy metal na świecie. Za pięć dni będziemy posiadali dostateczną ilość. Także i w „hydron“ zaopatrzmy się dostatecznie. Jutro rozpoczynamy prace nad budowaniem miotacza.

Doktor Fabrycius słuchał uważnie.

(D.C.N.)

— KALENDARZYK ASTRONOMICZNY.

W niedzielę dn. 8 lutego wschód słońca o godz. 7 m. 5, zachód o godz. 16 m. 34. Przybyło dnia 1 godz. 45 m. W dniu tym przypada pełnia księżycy, które będzie widziane w Polsce, przyczem początek zjawiska nastąpi o godz. 21 m. 9, środek (największy obszar zaćmienia) o godz. 22 m. 42, koniec zaś w 15 minut po północy.

Giełda Warszawska w Złotyach.

New-Jork	5.18½
Londyn	24.89
Paryż	28.17
Szwajcarya	100.22
8% pożycz. zł.	7.60
4% pożycz. prem.	
Bony zł. S. II A. 5% pożycz. Kon.	
Listy Zast. T. K. Ziem.	30.
Listy zast. K.T.Z. dolarowe	

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU w dniu 6 lutego 1925 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	753.8 m.m.
2) Kierunek wiatru	W
3) Siła wiatru	2 m/s
4) Stan nieba	Zachm.
5) Wilgot. bezwzględna	5.8 m.m.
6) Wilgot. względna	84%
7) Temp. powietrza	+5.9
8) Ilość opadów	0.1
9) Najwyż. temp. z doby ubiegł. z całego d.	+6.2
10) Najniż. temp.	-0.0
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+0°.24

Zginęły trzy weksle

№ 622 na zł. 80 pl. 17/IV. r. b. z wystawienia S. Obstfelda, Kraków z żyrem A. Ch. Obstfelda, № 623 na zł. 67 pl. 26/IV. r. b. z wystawienia S. Obstfelda, Kraków z żyrem A. Ch. Obstfelda, № 625 na zł. 120 pl. 20/IV. r. b. z wystawienia Reisla Fleischera, Chrzanów z żyrem S. Obstfelda. W rękach obcych nieważne. Kaliska parowa fabryka Ultramariny Płocki, Wasserman i S-ka sp. z ogr. odp. Łaskawego znalazę uprasza się o odniesienie za wynagrodzeniem do Adm. „Gaz. Kal.”. 303

Poszukuje się mieszkania 6-cio pokojowego w centrum miasta (Główny Rynek, Wrocławska do Wiejskiej, Al. Józefiny) z wygodami, nie wyżej 1-ego piętra, od 1 lipca r. b. Oferty pod „100” do „Gazety Kaliskiej”. 324

Zginęła książka wojskowa

wydana przez P.K.U. w Łodzi, na imię Majer Kaczke, rocznik 1896. 315

Zginęła książka wojskowa

wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Mojsze Sieradzki, rocz. 1893. 316

Okazyjnie

do sprzedania powozik kolejny wraz z parą koni i uprzężą, może być też oddzielnie. Wiadomość w administracji Gazety Kaliskiej. 304

4 pokojowe mieszkanie z wygodami odstąpię.

Tamże do nabycia różne meble i urządzenie kuchenne. Wiadomość: Browarna 6, m. 8. 314

Do sprzedania motor na gaz ssany

od 18 do 20 koni w dobrym stanie. Oferty składać w Redakcji „Gaz. Kal.”, pod lit. L. 302

Sprzedam plac

przy zbiegu ulic Widok i Staszycy. Obszar 3.700 łokci kwadratowych. Oferty z zaofiarować Dzierżawski, Warszawa, Śniadeckich 18. 306

Kaliska Mechaniczna Fabryka

Ogrodzeń Drucianych i Tkanin Metalowych

J. KARDOLIŃSKI

Kalisz, Nowolipowa 27.

Poleca po cenach najniższych:

ploty druciane, furtki i bramy wjazdowe, druty kolczaste, skobelki, drotriny, siatki Rebitze do konstrukcji betonowych, tkaniny metalowe, maty stalowe, wycieraczki, przetaki do czyszczenia zboża i t. p. 2404

Składajcie ofiary na inwalidów woj.

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH
„GAZETY KALISKIEJ”

SP. Z OGR. ODP.

POLECA:

Wielki wybór papeterji wiedeńskiej i krajowej w ozdobnych pudełkach od 1 zł. 50 groszy i kopertach 10x10 — od 26 gr.

Kałamary ozdobne.

Pióra wieczne oryginalne „Osmia”, „Penkala” i inne — od 2 zł. 80 gr.

Bilety wizytowe.

Garnitury piśmienne.

Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Penkala, teczki do papierów, notesy, portfele, i scyzoryki.

Kalendarze wieczne, ściennie, terminowe i inne.

Gustowne kosze do papierów.

Ramki wszelkich formatów do fotografii od 60 g. sz.

Albumy do pocztówek, fotografii i poezji.

Akwarele, kredki w pudełkach na sztuki.

Książki handlowe do buchalterji podwójnej i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galerja drezdeńska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.